

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/18-21
6356 S. STK/25

İSTANBUL
BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ
60.HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2026/704

Karar No. 2026/1215

Tarihi: 25.06.2026 DAVRANIŞLARA DAYALI FESİH

- SAVUNMA ALINMAMASI
- SAVUNMA ALINMAMASI İŞÇİNİN SAVUNMASI ALINMADAN YAPILAN DAVRANIŞLARA DAYALI FESHİN SADECE BU NEDENLE DAHİ GEÇERSİZ OLACAĞI
- SENDİKAL NEDENLE FESİH İDDİASININ SADECE TANIKLA KANITLANAMAYACAĞI
- SENDİKAL NEDENLERE DAYALI FESİH İDDİASININ SOMUT VERİLERLE DESTEKLENİP SOMUT OLGULARA DAYANMAMASI
- SENDİKAL TAZMİNATIN REDDİNİN GEREKTİĞİ

ÖZETİ davacı işçinin davranmış feshi nedeniyle iş akdinin feshedilebilmesi için savunmasının alınması gerektiği, salt bu sebeple iş akdinin feshinin geçersiz olduğu, fesih bildiriminin içeriği yönünden ise dosyaya sunulu bilgi ve belgeler ile tanık beyanları birlikte değerlendirildiğinde davalı işverenin iş akdinin feshinin haklı ve geçerli nedenle feshettiği olgusunu ispatlayamadığı, davacının davasının kabulü ile feshin geçersizliği ve davacının işe iadesi yönünde ilk derece mahkemesi karar ve gerekçesinin yerinde olduğu, bu yöndeki istinaf isteminin reddi gerektiği kanaatine varılmıştır.

Davacının sendikal nedenle fesih iddiasını ileri sürdüğü, sendikal tazminat talep ettiği, ilk derece mahkemesince sendikal tazminata hükmedilmiş ise de, dosyadaki bilgi ve belgelerden Petrol İş Sendikasının cevabi yazısında 2017 yılında en az 69

üyesinin davalı işveren tarafından iş sözleşmesinin feshedildiğini, sendika üyesi olsun olmasın bir işçinin iş sözleşmesinin feshi sendikalarca resmi olarak bilinemediğini, sendika tarafından yürütülen örgütlenme çalışması kapsamında davacının sendikaya üye olduğunu, Akkim Yapı Kimyasalları Sanayi ve Ticaret AŞ işyeri ile ilgili olarak sendikanın 31.08.2017 tarihinde çoğunluk tespiti istendiğini, 07.08.2017 tarihinde 546 çalışanın 264'ünün sendikaya üye olduğunun resmi tespiti ile bakanlıkça olumlu tespitinin taraflarına iletilildiğini, işverence 14.08.2017 tarihinde bu tespite karşı dava açıldığını, bahsi geçen üyeliklerin büyük çoğunluğunun Temmuz 2017 tarihinde gerçekleştiğini, talep edilen Mart 2021-Nisan 2024 tarihleri arasında yeni üye giriş çıkışı bulunmadığını, sadece 3 üyenin mevcut olduğunu, sendikalı olup iş sözleşmesi fesih edilen işçilerin yerine yeni işçi alınıp alınmadığının sendika tarafından bilinemediğini belirttikleri, dosya kapsamında dinlenen tanık anlatımları, Petrol İş Sendikasının cevabi yazısı ve ÇSBG'nin cevabi yazısı bir arada değerlendirildiğinde ilk derece mahkemesince 07.08.2017 tarihli sendikal faaliyet ve devam eden aşamalarını söz konusu işbu dava ile illiyet bağı kurulmadan değerlendirmeye tabi tutulmasının hatalı olduğu, davacının sendikal nedenle fesih iddiasını ispat kapsamında tanık deliline dayandığı, davacı tanığı A. Y.'ın beyanı dışında davacı tarafça herhangi bir delil ileri sürülmediği, tanığın beyanı içerisinde genel ifade ile sendikaya üye olması ve işçileri örgütlemesi sebebiyle iş akdinin feshedildiği dışında somut verilerin ileri sürülüp ispatlanmadığı, sendika yazısı içeriğine göre de söz konusu dönemde sadece 3 sendika üyesinin bulunduğu, Mart 2021-Nisan 2024 tarihleri arasında da yeni üye giriş ve çıkışının bulunmadığını açıkça belirtildiği, davacı tanığının beyanın tek başına iş akdinin feshinin sendikal nedene dayandığının ispatı için yeterli olmadığı, somut verilerle desteklenip somut olgulara dayanmadığı anlaşılmakla davalı vekilinin bu yöndeki istinaf isteminin kabulü...

Davalı tarafın istinaf başvurusu üzerine dairemizce duruşmasız olarak yapılan inceleme sonunda;

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

DAVA:

Davacı vekilinin dava dilekçesinde özetle: Davacının 21.03.2022 tarihinden itibaren iş akdinin davalı tarafça haksız ve hukuka aykırı şekilde ve sendikal nedenlerle feshedildiği 29.03.2024 tarihine kadar davalıya ait iş yerinde "PAKETLEME PERSONELİ" olarak kesintisiz şekilde çalıştığını, iş akdinin davalı yanca asıl feshedilme sebebinin davacının PETROL-İŞ SENDİKASI'na üye olması ve sendikal faaliyetlerde bulunması olduğunu, davacının ve işyerinde çalışmakta olan iş arkadaşlarından bir kısmının, Anayasal güvenceye mahfuz sendikal faaliyette bulunma haklarını kullanmakta olduğunu, iş yerinde hukuka uygun şekilde broşür dağıtmakta ve diğer işçileri de sendikal faaliyette bulunmaya davet etmekte olduğunu, bu durumu öğrenen davalı işverenin, davacının sendikal faaliyette bulunmasını engellemek ve diğer işçilere de gözdağı vermek amacıyla, davacının iş akdini, herhangi bir geçerli neden olmaksızın çeşitli bahanelerle, esasen sendikal faaliyet yapmasını engellemek amacıyla feshettiğini, davalı iş yerinde, daha evvelinden de birçok işçinin sendikaya üye olduğunu, sendikal örgütlenmelerin yaygınlaştığını, sendikal faaliyetlerden dolayı birçok işçinin iş akitlerine davalı yanca haksız olarak son verildiğini, davalının davacının sendikal faaliyetlerde bulunduğunu öğrenince davacının iş akdine haksız bir şekilde derhal son verdiğini, söz konusu fesihlerin davalı işverenin sendikalaşma sürecine ilişkin tutum ve davranışını açık ve kesin bir şekilde ortaya koyduğunu, davacının iş akdinin feshedilmesini gerektirecek herhangi bir haklı ve geçerli neden olmadığını, davalı işverenin, sendikal sebeple daha evvelinden de birçok işçiyi işten çıkardığını, söz konusu fesihler neticesinde davalı işveren aleyhine yüzlerce dava açıldığını, örneğin, dava açan işçilerden Adem ASMA'nın da sendikal sebeplerle işten çıkarıldığını, Adem ASMA'nın sendikal sebeplerle işten çıkarıldığı hususunun İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 28. Hukuk Dairesi'nin 2020/1975 E. 2021/102 K. sayılı 28.01.2021 tarihli kararıyla kesin olarak hükme bağlandığını, bahsedilen kararda Bakırköy 10. İş Mahkemesi'nin 2017/661 E. 2018/402K. sayılı kararı incelenerek yerel mahkemece yapılan yargılama ile tüm deliller toplanmış ve toplanan tüm deliller ışığında Bölge Adliye Mahkemesince nihai karar verildiğini, davalı işyerindeki fesihlerin işçilerin sendika üyesi olduktan sonra ve sendikal faaliyetler içerisinde bulunduktan sonra yoğunlaşması, iş akitlerine son verilen işçilerin tamamının sendika üyesi olması, yeni işe alınan işçilerin sendikaya üye olmaması için planlı ve istikrarlı bir gayret sarf edilmesi, iş akitlerine son verilen sendika üyesi işçilerin fesih nedenlerinin soyut, hukuki mesnetten uzak, hukuka aykırı şekilde savunmaları dahi alınmadan yapay olarak ihdas edilmiş nedenlere dayandırılması yönleriyle birbirine benzerlik taşıması, davalı işverenin 6356 Sayılı Yasa hükümleri karşısında hiçbir geçerliliği olmayan bir tarzda ve sadece sendikalaşma sürecini

durdurmak, baltalamak, kesintiye uğratmak maksadıyla başvurduğu ve yargılama sırasında ortaya çıkacak diğer benzeri sebepler dikkate alındığında davacının iş akdinin haksız ve geçersiz bir şekilde ve esasen sendikal nedenle feshedildiği aşikâr olduğunu, davacının aylık 25.000 TL net ücret, yemek, servis, aylık 2.500 TL prim, ikramiye, Ramazan aylarında 2.250 TL erzak parası, dini bayramlarda 2.000'er TL bayram harçlığı, yılda 4 kez 1.500'er TL den toplam yıllık 6.000 TL yakacak yardımı vd. birtakım sosyal haklar karşılığı çalıştığını beyanla; davalı işveren yönünden feshin geçersizliğinin tespiti ile davacının işe iadesini, sendikal nedenlerle feshin tespiti halinde davacının davalı işverene başvurusu, işverenin işe başlatması ya da başlatmaması şartına bağlı olmaksızın tazminat miktarının 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun 25. Maddesi gereğince davacının 1 yıllık brüt ücretinden az olmamak üzere belirlenmesini, kararın kesinleşmesinden itibaren yasal sürede başvuru halinde çalıştırılmayan 4 aylık ücret ve diğer hakların ödenmesini talep ve dava etmiştir.

CEVAP:

Davalı vekilinin cevap dilekçesinde özetle: Davacı Özgür Kuş'un, SGK kayıtlarından da anlaşılacağı üzere davalı şirket bünyesinde 21.03.2022 tarihinden 29.03.2024 tarihine kadar genel beden işçisi olarak çalıştığını ve nihayetinde iş akdinin haklı nedenle feshedildiğini, 16.05.2024 tarihinde sunmuş oldukları beyan dilekçesinde yer alan bilgi, belge ve evraklardan da anlaşılacağı üzere; 29.03.2024 tarihinde davacının gerçeğe aykırı konuşmalar ile iş yeri huzuru ve düzenini bozması, işi aksatması ve amirinin uyarılarını dikkate almaması sebebiyle iş akdinin 4857 sayılı İş Kanunu'nun 25/2 maddesi uyarınca haklı ve hukuka uygun olarak feshedildiğini, davacı işçinin çalıştığı dönem içerisinde ücreti ve diğer haklarının, bordrolarında belirtildiği gibi kendisine banka kanalı ile tam ve eksiksiz olarak ödendiğini, davacının herhangi bir alacağı olmadığını, davacının iş akdinin petrol-iş sendikasına üye olması ile sendikal faaliyetlerde bulunması sebebiyle feshedildiği belirtilmişse de işbu iddianın mesnetsiz ve hukuka aykırı olduğunu, davacının ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan, iş yeri huzurunu ve düzenini bozan davranışlar sergilemesi nedeniyle iş akdinin haklı ve hukuka uygun olarak feshedildiğini, davacı tarafın dava dilekçesinde iş akdinin Petrol-İş Sendikasına üye olması ile sendikal faaliyetlerde bulunması sebebiyle feshedildiğini belirtmişse de işbu iddianın mesnetsiz ve hukuka aykırı olduğunu, 16.05.2024 tarihli beyan dilekçesi ekinde sunmuş oldukları bilgi, belge ve evraklardan da görüldüğü üzere davacı Özgür Kuş'un dedikodu yapması, iş yeri huzurunu ve düzenini bozması, işi aksatması ve amirinin uyarılarını dikkate almaması sebebiyle 4857 sayılı İş Kanunu'nun 25/2 maddesi gereğince iş akdinin haklı ve hukuka uygun olarak derhal feshedildiğini, davacı işçinin, işyerindeki iş yeri huzuru ve düzenini bozması şeklindeki hareketlerin İş Kanunu uyarınca iyi niyet ve ahlak kurallarına uygun düşmediğinin açık olduğunu, İş Kanunu gereğince davacının herhangi bir nam ve alacak adı altında tazminata hak kazanmayacağını, e devlet üzerinden gerçekleştirilen sendika

üyeliklerinde, hangi personellerin sendikaya üye olduğu, kaç tane personelin sendikaya üye olduğu, hangi personellerin sendikadan istifa ettiği gibi bilgilere davalı şirketin haiz olmasının mümkün olmadığını, zira işbu bilgilerin yalnızca ilgili Sendika ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından bilindiğini, davacı tarafından, kötü niyetli ve afaki beyanlarla davalı şirketin, hangi personellerin sendikaya üye olduğunu bilerek işlem tesis edildiği beyan edilmekte ise de, işbu beyan ve iddialar, yalnızca mahkemeniz nezdinde davalı şirket aleyhine olumsuz algı oluşturma çabasından başka bir amaç taşımadığını, dolayısıyla haksız kazanç sağlamaya yönelik işbu haksız ve hukuka aykırı davanın reddine karar verilmesini talep ve beyanla davanın reddini savunmuştur.

İLK DERECE MAHKEMESİ KARARININ ÖZETİ:

İlk derece mahkemesince "davanın kabulüne" şeklinde gerekçe oluşturulmuştur.

İLERİ SÜRÜLEN İSTİNAF SEBEPLERİ:

Davalı vekili gerekçeli istinaf dilekçesi ile; feshin haklı nedene dayandığını, işçinin iş ahlakına uymayan davranışları sebebiyle feshedildiğini, ilk derece mahkemesi tarafından hesaplanan sendikal tazminat tutarı haksız ve hukuka aykırı olduğunu, ispat yükünün hatalı paylaştırıldığını, hükme esas alınan brüt ücret ve sosyal haklar fahiş hesaplanmış olup, davacının bordro gerçekliği ile bağdaşmadığını, takdir edilen vekalet ücreti ve yargılama giderleri usule aykırı olduğunu belirterek ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına karar verilmesini talep etmiştir.

GEREKÇE:

HMK 355. Madde düzenlenmesine göre, kamu düzenine aykırılık halleri hariç istinaf dilekçesinde belirtilen sebepler ile sınırlı olmak üzere yapılan inceleme sonunda;

Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 355. Maddesine göre istinaf incelemesi, HMK'nun 356/1. Maddesi gereği incelemenin duruşmalı yapılmasını gerektiren eksik bir husus görülmemekle duruşmasız olarak yapılmıştır.

4857 sayılı İş Kanunu 18. maddesi kapsamında davacının iş güvencesi hükümlerinden yararlanıp yararlanmayacağı hususunda yapılan değerlendirmede, hizmet süresinin 6 aydan fazla olduğu, davalı işyerinin 30'dan fazla işçi çalıştırdığı, taraflar arasındaki sözleşmenin belirsiz süreli olduğu, davacının işin bütününe sevk ve idare eden işveren vekili yardımcısı ya da işyerinde işin bütününe sevk ve idare eden işçi işe alma ve işten çıkarma yetkisi bulunan işveren vekili konumunda bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Davalı vekilinin istinaf sebeplerinin değerlendirilmesinde;

İlk derece mahkemesince "Somut uyumsuzlukta; davalı işveren iş akdinin fesih bildiriminde gösterdiği sebepler ile bağlı olup yargılama aşamasında söz konusu sebepleri değiştiremeyeceği gibi yeni sebepler de ekleyemez. Davalı tarafından dosyaya sunulan 29/03/2024 tarihli iş akdinin fesih bildiriminde davacının

işverenin güvenini kötüye kullanması ve gerçeğe aykırı konuşmalar ile iş huzur ve düzenini bozduğundan kaynaklı olarak iş akdine son verildiği belirtilmiş ise de bu sebebe ilişkin davacının savunmasının alındığına dosyada herhangi bir bilgi ve belge bulunmamaktadır. Ancak 4857 sayılı Kanun 19 maddesi gereğince davranış feshi nedeniyle iş akdinin feshedilmesi için işçinin savunmasının alınması gerekmektedir. Salt bu sebeple dahi feshin geçersizdir. Kaldı ki dosyadaki bilgi ve belgeler ile dinlenen tanıkların anlatımları da bir arada değerlendirildiğinde iş akdinin haklı ve veya geçerli nedenle feshedildiğini ispat yükü üzerinde olan davalı işveren tarafından iş akdinin haklı veya geçerli nedenle feshedildiği ispatlanamadığından davanın kabulüne, feshin geçersizliği ile davacının işe iadesine, işe iadenin mali sonuçlarına karar verilmiştir." şeklinde gerekçe oluşturularak davacının işe iadesine ve 1 yıllık brüt ücret tutarında sendikal tazminata hükmedildiği, davalı işverenin iş akdinin feshine yönelik fesih ihtarnamesinin değerlendirildiği, davacı işçinin davranmış feshi nedeniyle iş akdinin feshedilebilmesi için savunmasının alınması gerektiği, salt bu sebeple iş akdinin feshinin geçersiz olduğu, fesih bildiriminin içeriği yönünden ise dosyaya sunulu bilgi ve belgeler ile tanık beyanları birlikte değerlendirildiğinde davalı işverenin iş akdinin feshinin haklı ve geçerli nedenle feshettiği olgusunu ispatlayamadığı, davacının davasının kabulü ile feshin geçersizliği ve davacının işe iadesi yönünde ilk derece mahkemesi karar ve gerekçesinin yerinde olduğu, bu yöndeki istinaf isteminin reddi gerektiği kanaatine varılmıştır.

Davacının sendikal nedenle fesih iddiasını ileri sürdüğü, sendikal tazminat talep ettiği, ilk derece mahkemesince sendikal tazminata hükmedilmiş ise de, dosyadaki bilgi ve belgelerden Petrol İş Sendikasının cevabi yazısında 2017 yılında en az 69 üyesinin davalı işveren tarafından iş sözleşmesinin feshedildiğini, sendika üyesi olsun olmasın bir işçinin iş sözleşmesinin feshi sendikalarca resmi olarak bilinemediğini, sendika tarafından yürütülen örgütlenme çalışması kapsamında davacının sendikaya üye olduğunu, Akkim Yapı Kimyasalları Sanayi ve Ticaret AŞ işyeri ile ilgili olarak sendikanın 31.08.2017 tarihinde çoğunluk tespiti istendiğini, 07.08.2017 tarihinde 546 çalışanın 264'ünün sendikaya üye olduğunun resmi tespiti ile bakanlıkça olumlu tespitinin taraflarına iletilendiğini, işverence 14.08.2017 tarihinde bu tespiti karşı dava açıldığını, bahsi geçen üyeliklerin büyük çoğunluğunun Temmuz 2017 tarihinde gerçekleştiğini, talep edilen Mart 2021-Nisan 2024 tarihleri arasında yeni üye giriş çıkışı bulunmadığını, sadece 3 üyenin mevcut olduğunu, sendikal olup iş sözleşmesi fesih edilen işçilerin yerine yeni işçi alınıp alınmadığının sendika tarafından bilinemediğini belirttikleri, dosya kapsamında dinlenen tanık anlatımları, Petrol İş Sendikasının cevabi yazısı ve ÇSBG'nin cevabi yazısı bir arada değerlendirildiğinde ilk derece mahkemesince 07.08.2017 tarihli sendikal faaliyet ve devam eden aşamalarını söz konusu işbu dava ile illiyet bağı kurulmadan değerlendirmeye tabi tutulmasının hatalı olduğu, davacının sendikal nedenle fesih iddiasını ispat kapsamında tanık deliline dayandığı,

davacı tanığı Aziz Yaşar'ın beyanı dışında davacı tarafça herhangi bir delil ileri sürülmediği, tanığın beyanı içerisinde genel ifade ile sendikaya üye olması ve işçileri örgütlemesi sebebiyle iş akdinin feshedildiği dışında somut verilerin ileri sürülüp ispatlanmadığı, sendika yazısı içeriğine göre de söz konusu dönemde sadece 3 sendika üyesinin bulunduğu, Mart 2021-Nisan 2024 tarihleri arasında da yeni üye giriş ve çıkışının bulunmadığını açıkça belirtildiği, davacı tanığının beyanın tek başına iş akdinin feshinin sendikal nedene dayandığının ispatı için yeterli olmadığı, somut verilerle desteklenip somut olgulara dayanmadığı anlaşılmakla davalı vekilinin bu yöndeki istinaf isteminin kabulü ile istinaf başvurusunun KISMEN KABULÜNE oy birliği ile karar vermek gerekmiş olup, aşağıdaki hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM:Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

1-) Davalı vekilinin istinaf başvurusunun kısmen kabulü ile; BAKIRKÖY 49. İŞ MAHKEMESİ'nin 27/02/2026 tarih 2024/85 Esas, 2026/70 Karar sayılı Kararının KALDIRILMASINA,

-Davanın KABULÜ ile işverence yapılan feshin geçersizliğine ve davacının İŞE İADESİNE,

- Davacının yasal süre içinde başvurusuna rağmen davalı işverence süresi içinde işe başlatılmaması halinde ödenmesi gereken tazminat miktarının davacının kıdemi, fesih nedeni dikkate alınarak takdiren davacının 4 aylık brüt ücreti tutarının 102.479,32 TL olarak belirlenmesine,

- Davacı işçinin işe iadesi için işverene süresi içinde müracaatı halinde hak kazanılacak olan ve kararın kesinleşmesine kadar en çok 4 aylık ücret ve diğer haklarının toplamı olan brüt 135.987,68 TL'nin davacıya ödenmesi gerektiğinin belirlenmesine,

-Davacının süresinde işe başlatılması durumunda varsa bu alacaktan peşin ödenen kıdem ve ihbar tazminatının mahsubuna;

- 492 Sayılı Yasa gereğince alınması gereken karar ve ilam harcı olan 732,00 TL harçtan peşin alınan 427,60 TL'nin mahsubu ile bakiye 304,40 TL'nin davalıdan alınarak hazineye gelir kaydına,

- Davacı tarafından yatırılan 427,60 TL peşin harcın davalıdan alınarak davacıya verilmesine,

- Davacı tarafından yatırılan 427,60 TL başvurma harcının davalıdan alınarak davacıya verilmesine,

- Hazine tarafından karşılanan 2.080,00 TL'lik arabuluculuk zorunlu yargılama giderinin davalıdan alınarak hazineye gelir kaydına,

- Avukatlık asgari ücret tarifesi gereğince davacı vekili için takdir olunan 45.000,00 TL vekalet ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine,

- Davacı tarafından yapılan masraflar toplamı 1.143,00 TL yargılama giderinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine,

- Davalı tarafından yapılan yargılama giderlerinin kendi üzerinde bırakılmasına,

- Artan gider avanslarının karar kesinleştiğinde yatıran taraflara iadesine,

2-) Davalı tarafından yatırılan 732,00 TL istinaf karar harcının taleple birlikte yatırıma iadesine,

3-) Davalı tarafından yapılan istinaf yargılama giderlerinin kendi üzerinde bırakılmasına,

4-) İstinaf incelemesi sırasında duruşma açılmadığından taraflar yararına istinaf vekalet ücreti takdirine yer olmadığına,

Kararın tebliğ ile harç tahsil müzekkeresi yazılması işlemlerinin İlk Derece Mahkemesi tarafından yapılmasına,

Dosya üzerinden yapılan inceleme sonucunda ilk derece mahkemesi tarafından verilen karar tarihinde yürürlükte olan 7036 sayılı kanunun 8/a maddesi ile 4857 sayılı kanunun 20/3 maddesi uyarınca mahiyeti itibarıyla kesin olmak üzere 25/06/2026 tarihinde oy birliği ile karar verildi.